

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.III.37.330/2012/6.szám

A Kúria dr. Sasvári Róbert által képviselt felperesnek, tanácsos által képviselt Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség alperes ellen, környezetvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Törvényszék 2012. január 26. napján kelt 23.K.35.001/2010/17 számú jogerős ítélete ellen felperes által 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2013. március 27. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 23.K.35.001/2010/17. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az alperes 14/4932-6/2010 számú határozatát hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150.000.-/egy-százötvenezer / forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Felperes 2009. január 23. napjától - 2009. december 31. napjáig notifikációs számon 30 ezer tonna mennyiségre nemzetközi hulladékszállítási engedéllyel rendelkezett, 2009. augusztus 6-án

módosítási kérelmet terjesztett elő, az engedélyezett mennyiség felemelését kérte 60 ezer tonnára. Alperes a módosításhoz azzal a kikötéssel járult hozzá, hogy az csak az illetékes szlovák hatóság hozzájárulásával együtt érvényes. A szlovák hatóság a kért módosításhoz nem járult hozzá, új bejelentés benyújtását látta indokoltnak.

2010. augusztus 19-én a Szlovák Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Regionális Fejlesztési Minisztérium értesítette alperest arról, hogy a felperes által kiszállított hulladékmennyiség az engedélyezett mennyiséget 414 tonnával meghaladta. A szlovákiai hulladékhasznosító a felperesi szállítmányok átvételét és a hasznosítását leigazoló kísérő dokumentumokat alperesnek megküldte.

2009. szeptember 17-én felperes új engedély iránti kérelmet nyújtott be notifikációs számon 2009. szeptember 10. - 2009. december 31. közötti időszakra 30 ezer tonna mennyiségre. Az illetékes szlovák hatóság az engedély kérelemben megjelölt időszakra és mennyiségre 2009. szeptember 28. napján hozzájárult, míg alperes az engedélyt 2009. október 5. napjától adta meg.

A hatóság 2010 augusztus 31-én eljárást indított felperessel szemben, 2010. október 1. napján kelt 14/4932-6/2010 számú határozatával felperest 28.898.760.-forint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte. A határozat indokolása szerint felperes az Európai Parlament és a Tanács 2006. június 14-i 1013/2006/EK rendelete /a továbbiakban: EK rendelet / 2. cikk 35. b). pontja alapján illegális hulladékszállítást valósított meg, mivel az engedélyezett mennyiség elérése után a szállítást anélkül folytatta, hogy ahhoz valamennyi szállításban érintett hatóság engedélyét beszerezte volna. Ezen túlmenően egy esetben sem tett eleget az EK rendelet 16. cikk a) pontja szerinti tájékoztatási kötelezettségének. Utalt a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Törvény /a továbbiakban: Hgt./ 17. § /4/ bekezdésére, 49. § /1/, /3/ bekezdésére, az országhatárt átlépő hulladékszállításról szóló 180/2007./VII.3./ Korm.rend. /a továbbiakban: R. / 5. §-ára. A főfelügyelőség tudomásszerzésétől számított egy éven belüli felperesi illegális szállítás mennyiségét 131,358 tonnában határozta meg, mely alapján a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001./XII.21./ Korm.rend. /a továbbiakban: Br. / 1. § /3/ bekezdés f) pontja alapján az illegális hulladékszállítás miatt a hulladékgazdálkodási alaphírság összegét 200 ezer forintban, a Br. 2. § /5/ bekezdése szerinti tájékoztatási, adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása miatt úgyszintén 200 ezer forintban állapította meg. A két jogsértésre tekintettel a Br. 3. § /6/ bekezdésének alkalmazásával 1,1-es szorzó megállapítása mellett a Br.1.§ /2/ bekezdésében előírt szempontok értékelésével határozta

meg a bírság összegét.

Felperes keresetében alperes határozatának a megváltoztatását, a bírság törlését, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezést és alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a hatóság nem tárta fel kellően a tényállást, a határozat sérti a Ket. 50. §-át, nem felel meg a mérlegelési jogkörben hozott határozat előírásainak, a Pp.339/B.§-ában foglaltaknak. A jogszabályokat nem megfelelően alkalmazta, tévesen értelmezte az EK rendelet 17. cikk /1/ bekezdését, a 16. cikk b) pontját, a R. 5. §-át és jogszabálysértő módon figyelmen kívül hagyta a Br. 4. § /1/-/2/ bekezdését. Ezen túlmenően tévesen állapította meg a bírságszámítási módot, a bírság mértéke eltúlzott, nincs arányban a jogsértés súlyával, továbbá nem vette figyelembe a hatóság a kis és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvényt módosító 2010. évi LXXXIV. törvényben / a továbbiakban Mód.tv. / foglaltakat.

A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével felperes keresetét elutasította. A Hgt. 17. § /4/ bekezdésére, 49. § /1/ bekezdésére, a R. 5.§-ára, a Br. 1. § /2/ bekezdésére, /3/ bekezdés f) pontjára, 3. § /6/ bekezdésére alapozva kifejtette, hogy az alperes által kiszabott bírság jogalapját, mértékét, a szorzó alkalmazásánál figyelembe vett körülményeket és szempontokat a hatóság jogszerűen állapította meg. Felperesnek a Br. 4. § /1/bekezdésére hivatkozása kapcsán hangsúlyozta, hogy ilyen irányú kérelmet nem terjesztett elő, így erről nem kellett a hatóságnak döntenie. A Mód.tv. előírásai az alperesi határozat meghozatalát követően, 2011. január 1-jétől hatályosak, így azok a határozat jogszerűségének vizsgálatakor nem alkalmazhatók.

A jogerős ítélet ellen felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak a hatályon kívül helyezését kérte alperes határozatára is kiterjedően, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogerős ítélete a bizonyítékokból és a vonatkozó jogszabályok téves értelmezéséből helytelen következtetést vont le, így az ítélet sérti a Pp. 206. § /1/ bekezdésében foglaltakat. Hivatkozott arra, hogy az alperes határozatában megjelölt hulladék szállítására érvényes engedéllyel rendelkezett mind a magyar, mind az illetékes szlovák hatóságtól, mivel a hulladékmennyiség módosításához a szlovák hatóság 2009. szeptember 10. napjától - 2009. december 31. napjáig terjedő időszakra hozzájárult, míg alperes a szlovák hatóság hozzájárulását megelőzően korábban a notifikációs számon kiadott nemzetközi hulladékszállítási engedélyben foglalt hulladékmennyiség módosításához hozzájárulását adta, azt nem vonta vissza, időbeli korlátozást a hozzájárulás nem

tartalmazott. Előadta továbbá, hogy a R. 2. §-a az EK rendelet 18. cikke a "zöldlistás" hulladékok országhatárt átlépő szállításával kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettséget szabályozza, a R. 5. §-a kizárólag a „zöldlistás” hulladékokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, és a hulladék jogellenes szállítása esetén teszi lehetővé hulladékgazdálkodási bírság kiszabását, erre az EK rendelet 16. cikk a),b) pontja alapján nincs mód. Az esetleges illegális hulladékszállítás és az azzal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása egymással szoros ok-okozati kapcsolatban áll, ezért két külön tényállásként történő értékelése megalapozatlan. A kísérő dokumentum előzetes megküldésének lehetősége illegális hulladékszállítás esetén nem értelmezhető és nem is szankcionálható, a hatóság által megállapított két jogsértés külön kezelése és értékelése nem megalapozott, így a hatóság a Br. 1. § /3/ bekezdés f) pontja szerint legfeljebb 200 ezer forintig terjedő alaphírságot szabhatott volna ki, nem volt alkalmazható a Br. 3. § /3/ bekezdése.

Ezen túlmenően figyelembe kellett volna venni a Br. 1. §

/5/ bekezdésében foglalt alaphírságot csökkentő rendelkezéseket tekintettel arra, hogy a 2009. szeptember 25 - 30 közötti időszakban a bírságot kiszabó határozat kiadásáig a jogellenes állapotot megszüntette, mivel részére a magyar és szlovák illetékes hatóság engedélyt adott, melyet a hatóság a bírság kiszabása során nem vett figyelembe. Arra sem tartalmaz tényállást a határozat, hogy az EK rendelet 16. cikkében foglalt tájékoztatási kötelezettséget, pontosan milyen szállítmányok vonatkozásában sértette meg, amennyiben csak az illegális hulladékszállításhoz kapcsolódóan, úgy a már kifejtettek szerint tájékoztatási kötelezettség hiánya fel sem merülhet. Sérelmezte a Br. 4.§ /1/-/2/ bekezdésének figyelmen kívül hagyását.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Hangsúlyozta, a felperes jogellenes tevékenységet azzal valósította meg, hogy egy adott időszakban nem rendelkezett az országból kiszállított hulladék mennyiségére engedéllyel, amely jogsértés nem orvosolható. A jogellenes tevékenység megvalósításának időpontját követő időszakra beszerzett engedély nem mentesíti a felperest a terhére rótt jogellenes hulladékszállítás felelőssége alól, ezért a Br. 4. § /1/ bekezdése nem alkalmazható.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

A Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a hulladékgazdálkodási bírság kiszabásának és mérséklésének feltételei felperes esetében fennállnak-e.

A Kúria mindenképp előttr hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, azonban abból eltérő jogi álláspontja miatt részben téves jogi következtetést vont le.

A Kúria osztja a jogerős ítélet és az alperes álláspontját a tekintetben, hogy felperes az EK rendelet 2. cikk 35. b) pontja szerint illegális hulladékszállítást valósított meg 2009. szeptemberében, mivel az alperesi hatóság engedélyével nem rendelkezett. Annak megítélése, hogy alperes a számú notifikációs engedély 2009. október 5-i időponttal történő hozzájárulása során követett-e el jogszabálysértést, nem jelen perre tartozó kérdés. Az engedélyben foglaltakat tényként kellett kezelni, így felperes az alperes határozatában rögzített hét alkalommal, 2009. szeptember 28 - szeptember 30-a között a hulladékszállításra vonatkozó jogszabályi előírást megsértette, melyre tekintettel a Br. 1. § /3/ bekezdés f) pontja szerint, a bírságmérték meghatározására helytállóan került sor.

A Kúria megítélése szerint azonban alperes határozata tévesen értelmezte az EK rendelet 16. cikk a), b) pontját, a R 2. § /2/ bekezdését és 5. §-át. Ennek következtében a határozat a tényállás tisztázatlansága okán sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. Törvény /a továbbiakban: Ket./ 50.§-át, továbbá a felperes tájékoztatási kötelezettségének megsértésével kapcsolatosan tett megállapítások tekintetében nem felel meg a Pp. 339/B. §-ában foglalt okszerűségi szempontoknak, ekként az azzal azonos érveléssn alapuló elsőfokú ítéletbeli okfejtés sem tekinthető jogszerűnek.

Az EK rendelet 16. cikke „A szállítmány engedélyét követően fennálló követelmények” címszó alatt a), b) pontokban előírja ugyan az alperes által hivatkozott előzetes tájékoztatási kötelezettséget ez azonban csak a szállítás tényleges engedélyezését követő időszakra vonatkozik. Nem vitásan felperes a vizsgálattal érintett szállítások vonatkozásában 2009. szeptemberében mindkét hatóság által jóváhagyott engedéllyel nem rendelkezett, ennek hiányában helytálló felperes azon hivatkozása, hogy az EK rendelet 16. cikk a), b) pontjának megsértése rajta nem kérhető számon. Ezen túlmenően tájékoztatási kötelezettség megsértése körében alperes hivatkozott a R. 5. §-ára, mely szerint az e rendelet 2.§-ának /2/-/3/ bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, illetve a hulladék jogellenes szállítása esetén a külön jogszabályban meghatározottak szerint hulladékgazdálkodási bírságot kell kiszabni.

2.§ /1/ bekezdése szerint az EK. rendelet 18. cikke szerinti

bizonyos információkkal kísérendő hulladékok

/„zöldlistás” hulladékok / szállításához e rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott, kitöltött űrlap szükséges.

/2/„Zöldlistás” hulladék kivitele esetén a címzettnek a szállítmány átvételét igazoló aláírását is tartalmazó űrlap másolatát, negyedévente, a negyedévet követő hónap 30-ig a bejelentőnek meg kell küldenie a Főfelügyelőség részére.

/3/„Zöldlistás” hulladék behozatal esetén a szállítmánykísérő, e rendelet 3. számú melléklete szerinti, a címzett által aláírt űrlap másolatát a szállítmány beérkezését követő 5 munkanapon belül a címzettnek meg kell küldenie a Főfelügyelőség részére.

Alperes maga sem vonta kétségbe, hogy felperes „zöldlistás” hulladékszállítást végez, azonban a rendelkezésre álló közigazgatási iratokból nem állapítható meg, hogy alperes ténylegesen vizsgálta volna a R. fent idézett 2. § /2/ és /3/ bekezdésében foglaltak felperes általi teljesítését. Az sem derül ki a határozatból, hogy a határozati megállapítás a teljes notifikációs számú engedélyhez kapcsolódóan megvalósított szállításokra, vagy csupán az engedély nélküli, az eljárás tárgyát képező hét szállításra vonatkozott. A tényállás feltáratlansága, illetőleg a téves jogszabály értelmezés alapján a jogerős ítélet és az alperesi határozat a felperes tájékoztatási kötelezettsége megsértését megállapító, és ennek jogkövetkezményeként bírságot kiszabó rendelkezése jogszabálysértő.

Helytállóan hivatkozott felperes arra, hogy a bírság összegszerűsége szempontjából alperes nem értékelte a Br. 1. § /5/ bekezdésében foglaltakat. A közigazgatási iratokból megállapítható, hogy felperes a számú notifikációs engedélyét mindkét hatóság által jóváhagyottan 2009. október 5. napján megszerezte. Alperes bírságot kiszabó határozata 2010. október hó 1. napján kelt.

A Br. 1. § /5/ bekezdése szerint az alapbírság összege az e szakasz /3/-/4/ bekezdéseiben és a 2. § /3/ bekezdésében meghatározott összegek 25 és 100 %-a között állapítható meg - az e szakasz /3/ bekezdés e) pontja szerinti esetek kivételével -, ha az elkövető a következményeket felszámolta és a jogellenes állapotot megszüntette a bírságot megállapító határozat kiadásáig.

A Br. fent idézett szakaszát az alapbírság összegének meghatározásakor a hatóságnak az abban foglalt feltételek fennállása esetén figyelembe kell vennie. Ilyen feltétel egyrészt az elkövető részéről a következmények felszámolása, jogellenes állapot megszüntetése, aminek a bírságot megállapító határozat kiadásáig meg kell történnie. Jelen esetben a felperes által megvalósított jogellenes állapot abban nyilvánult meg, hogy

engedély nélkül szállított hulladékot, amit megszüntetett azzal, hogy időközben engedélyt kért és kapott. Mindez megtörtént a bírságot megállapító határozat kiadásáig. Felperes tehát megfelel a Br. 1. § /5/ bekezdésében foglalt feltételeknek, alperes azonban a bírság összegének megállapításakor ezt jogszabálysértő módon figyelembe nem vette. Téves alperes azon hivatkozása, hogy a nem előírásszerűen folytatott tevékenység helyreállítására nincs lehetőség, mivel a jogszabály csupán a jogellenes állapot megszüntetését írja elő feltételként, ami megtörtént. A határozat sérti a Pp. 339/B. §-át, ezért a bírság összezszerűsége tekintetében jogszabálysértő.

A Kúria osztja az elsőfokú bíróságnak felperes Mód.tv. és a Br. 4.§ /1/ bekezdésének alkalmazhatósága kapcsán kifejtett álláspontját. Kiemeli a Kúria, hogy a bírság Br. 4.§ /1/ bekezdése szerinti csökkentésére csak a hatósághoz benyújtott külön kérelem alapján, az ott meghatározott feltételek teljesülése esetén van mód. Erre irányuló felperesi kérelem hiányában erről a hatóságnak döntést hoznia nem kellett.

A fentebb kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /4/ bekezdésében foglaltak szerint hatályon kívül helyezte, továbbá a Pp. 339.§ /1/ bekezdése alapján alperes határozatát is - új eljárásra kötelezés mellett - hatályon kívül helyezte. A megismételt eljárásban alperesnek a R. 2. § /2/-/3/ bekezdésében foglalt feltételek vizsgálata és azok megsértése esetén van lehetősége tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt bírság kiszabására, ennek hiányában felperes csupán az illegális hulladékszállítás miatt bírságot kaphat. Egy jogsértés elkövetése esetén a Br. 3. § /6/ bekezdésének alkalmazására nincs mód. Ezen túlmenően alperesnek a bírság összezszerűsége tekintetében akár egy, akár két jogsértés megállapítására kerül sor, mérlegelési körébe kell vonnia a Br. 1. § /5/ bekezdésében rögzítetteknek megfelelően a bírság összegének 25 és 100 % közötti mérték szerinti megállapítását.

A Kúria a Pp. 275. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése mentén kötelezte pervesztes alperest a felperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986./VI.26./ IM sz. rendelet 14. §-a alapján az állam viseli, figyelemmel alperes személyes illetékmentességére.

Budapest, 2013. március 27.

**Dr. Sperka Kálmán sk. a tanács elnöke, Dr. Bernáthné dr. Kádár
Judit sk. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró**

A kiadmány hiteléül

bírószági írnok